

Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych

15.12.2025

Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych

Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych

Masz prawo jazdy, używasz na co dzień samochodu lub innego pojazdu mechanicznego – musisz to wiedzieć!

Zakaz prowadzenia pojazdów jest środkiem karnym uregulowanym w kodeksie karnym.

Sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w szczególności jeżeli z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji.

*

Przestępstwami przeciwko bezpieczeństwu w komunikacją są:

- **katastrofa** (kto spowoduje katastrofę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym zagrażającą życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach),
- **niebezpieczeństwo katastrofy** (kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym),
- **przygotowanie do katastrofy** (kto czyni przygotowania do katastrofy),
- **wypadek** (kto, naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała tj. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci: 1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,

2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespolecenia lub zniekształcenia ciała, 3) wycięcia, infibulacji lub innego trwałego i istotnego okaleczenia żeńskiego narządu płciowego,

- **wypadek**, (jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, a sprawca dopuścił się uczestnicząc w nielegalnym wyścigu pojazdów mechanicznych, w warunkach takich prowadzi pojazd mechaniczny rażąco przekraczając prędkość oraz rażąco naruszając inne zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i przez to naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu albo w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów) –

WCHODZI W ŻYCIE OD 29.01.2026 r.

- **ucieczka przed pościgiem prowadzonym przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego** (kto, pomimo wydania przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego, poruszającą się pojazdem lub znajdującą się na statku wodnym albo powietrznym, przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych, polecenia zatrzymania pojazdu mechanicznego nie zatrzymuje niezwłocznie pojazdu i kontynuuje jazdę),
- **nietrzeźwość kierowcy** (kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Sąd orzeka przepadek, chyba że zawartość alkoholu w organizmie sprawcy przestępstwa była niższa niż 1,5 promila we krwi lub 0,75 mg/dm³ w wydychanym powietrzu albo nie prowadziła do takiego stężenia. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, jeżeli zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami),
- **nielegalny wyścig pojazdów mechanicznych** (kto w ruchu lądowym organizuje lub prowadzi nielegalny wyścig pojazdów mechanicznych, jako prowadzący pojazd mechaniczny uczestniczący w nielegalnym wyścigu pojazdów mechanicznych) WCHODZI W ŻYCIE OD 29.01.2026 r.,
- **rażące przekroczenie prędkości** (kto prowadzi pojazd mechaniczny rażąco przekraczając prędkości naruszając inne zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i przez to naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu) - WCHODZI W ŻYCIE OD 29.01.2026 r.,
- **odpowiedzialność dyspozytora** (kto wbrew szczególnemu obowiązkowi dopuszcza do ruchu pojazd mechaniczny albo inny pojazd w stanie bezpośrednio zagrażającym bezpieczeństwu w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym lub dopuszcza do prowadzenia pojazdu mechanicznego albo innego pojazdu na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości, będącą pod wpływem środka odurzającego lub osobę nieposiadającą wymaganych uprawnień),
- **nietrzeźwość** (kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, pełni czynności związane bezpośrednio z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu pojazdów mechanicznych),
- **prowadzenie pojazdu mechanicznego bez uprawnień** (kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, prowadzi pojazd mechaniczny, nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami)

*

Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w razie skazania za przestępstwo:

- ucieczki przed pościgiem prowadzonym przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego,
- prowadzenia pojazdu mechanicznego bez uprawnień,
- naruszenia zakazu sądowego prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający.

Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa, jeżeli sprawca był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo:

- katastrofy,
- niebezpieczeństwo katastrofy,

- wypadek
- wypadek – część wojskowa - jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu,

i był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

*

Jeżeli sprawca dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo związane z niebezpieczeństwem katastrofy to nie polega on karze.

Tak samo, jeżeli sprawca katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym zagrażającej życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, ale działał nieumyślnie i dobrowolnie uchylił niebezpieczeństwo grożące życiu lub zdrowiu wielu osób, również nie podlega karze.